

Länsstyrelsen
Gävleborg

BESLUT

2014-06-16

1 (12)

Dnr 511-6603-11
80-221

Naturvårdsenheten

Se sändlista

BESLUT OM UTVIDGNING AV HÅDELLS GAMMELSKOGS NATURRESERVAT

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att ändra beslutet från 1999-03-15 (dnr. 231-258-99, dossnr. 80-221) genom att förklara det område som avgränsas på karta enligt bilaga 1 och 2, med de gränser som slutligen märks ut i fält, som naturreservat. Naturreservatets namn ska även fortsättningsvis vara Hådells gammelskogs naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med naturreservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att ändra föreskrifterna för Hådells gammelskogs naturreservat (21FS 1989:7) enligt ovannämnda beslut genom att förordna att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se Föreskrifter för naturreservatet).

Slutligen beslutar länsstyrelsen med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att ändra skötselplanen enligt ovannämnda beslut och fastställa reviderad skötselplan enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Förvaltare för naturreservatet ska även fortsättningsvis vara länsstyrelsen.

Förevarande beslut träder i kraft när det vinner laga kraft och det ersätter därmed tidigare beslut, varvid tidigare beslut, föreskrifter och skötselplan upphör att gälla. Föreskrifterna enligt punkten C om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet och om ordningen i övrigt inom naturreservatet träder dock i kraft den dag som framgår av kungörelsen i länets författningssamling, varvid tidigare föreskrifter upphör att gälla, och dessa föreskrifter gäller därvid enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken omedelbart, även om de överklagas. Upphävandet som detta innebär beslutas med stöd av 7 kap. 7§ miljöbalken.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Hådelles gammelskogs naturreservat
NVR-id:	21-2000704
Kommun:	Gävle
Karta:	Ekonomisk karta 14H:2d
Lägesbeskrivning:	Ca 2 km norr om Bergby, ca 30 km norr om Gävle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (SWEREF99 TM):	E: 611609 N: 6759894
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 1)
Fastigheter och markägare:	Se bifogad markägarförteckning (bilaga 5)
Areal (från VIC Natur):	Total areal 35,0 ha Landareal 35,0 ha Produktiv skogsmark 34,3 ha Därav naturskog* ca 30 ha *Areal från länsstyrelsens naturskogsinventering
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Friluftsliv:	Området är av stort intresse för friluftslivet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området samt att tillgodose friluftslivets behov av områden. Den värdefulla livsmiljön naturskogsartad äldre skog, samt de typiska växt- och djursamhällen som är karakteristiska för denna livsmiljö i det låglänta skogslandskapet norr om den biologiska norrlandsgränsen (*Limes Norrlandicus*) ska bevaras. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning. Det ska finnas möjlighet för besökare att uppleva naturen i området.

Naturreservatet omfattar natur som ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Habitaterna västlig taiga (9010), skogsbevuxen myr (91D0) och öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gyngflyn (7140) vilka är upptagna i art- och habitatdirektivet ska ha gynnsam bevarandestatus.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Skogen i naturreservatet tillåts utvecklas fritt genom naturliga processer.
- Naturreservatet hålls tillgängligt för friluftsliv.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna under A och C nedan utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att utföra de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet, som framgår av föreskrifterna B1-B4 nedan och som preciseras i fastställd skötselplan. Inte heller utgör föreskrifterna hinder för länsstyrelsen eller av länsstyrelsen utsedd uppdragstagare att utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv inom naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel,
5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämna, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. bedriva mineralutvinning,
7. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
8. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den

jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske på så sätt att skador på mark och vegetation minimeras,

9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
10. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
11. utan länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktigas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla följande intrång.

1. Utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla enligt föreskriftskarta, bilaga 4.
3. Underhåll av raststuga, eldplats och stig enligt föreskriftskarta, bilaga 4.
4. Undersökning och dokumentation av växt- och djurliv, andra naturförhållanden och friluftsliv,

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt andra författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon,
2. elda annat än på anvisad plats med medtagen eller tillhandahållen ved,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar,

4. skada, plocka eller samla in växter och svampar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten, med undantag för fridlysta och rödlistade arter,
5. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning, så som att omlagra eller bortföra sten eller därmed jämförligt,
9. utan länsstyrelsens tillstånd använda området för organiserade tävlingar eller militära övningar,

Föreskrifterna 1, 5 och 6 ovan utgör inte hinder för innehavare av särskild rätt i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet.

Andra föreskrifter som gäller för området

Delar av naturreservatet är även Natura 2000-område (SE0630033). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 §§ miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med länsstyrelsens diarienummer 511-7908-05, 00-001-064.

Bakgrund

Hådells gammelskogs naturreservat bildades 1988-12-01 genom att dåvarande markägare Edvin Hådelldonerade markområdet på del av fastigheten Häckelsäng 4:14 för att avstättas som naturreservat. 1991 kom önskemål från en annan markägare, Kate Lundin, om att del av fastigheten Häckelsäng 7:5 skulle ingå i reservatet, och ett nytt beslut togs 1999-03-15. (Dessa delar bildade fastigheten Häckelsäng 4:38.) En ytterligare utvidgning av reservatet på tre fastigheter om totalt 20,3 ha är nu aktuell genom att fler markägare visat intresse för skydd, vilket är huvudanledningen till denna revidering av tidigare beslut.

Förändringar i förhållande till tidigare beslut

Revideringen av beslut, föreskrifter och skötselplan för Hådelles gammelskogs naturreservat har utgått från nuvarande förutsättningar och kunskapsläge för området. Det reviderade beslutet har också anpassats till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Naturreservatets syfte har omformulerats och preciserats, men syftet följer i allt väsentligt ändamålet med naturreservatet så som det formulerades då naturreservatet bildades.

Flera föreskrifter har förtydligats och gjorts mer utförliga. Följande föreskrifter har tillkommit: A6, A9-11. De föreskrifter som tillkommit innebär att mineralutvinning förbjuds (A6), samt förbud mot att sätta upp tavla, affisch, plakat, skylt eller göra inskrift (A9). Det är även förbjudet att plantera in eller sätta ut växt- eller djurart (A10), samt att utan länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar (A11 och C9). Syftet med dessa föreskrifter är att förhindra skada och slitage inom naturreservatet och behövs för att säkerställa syftet med naturreservatet.

Ändringar i tre föreskrifter innebär lätnader jämfört med det gamla beslutet. Förbudet mot att tälta i reservatet har tagits bort och eldning är nu tillåten på anvisad plats med medtagen eller tillhandahållen ved (C2). I föreskrift A8 (i tidigare beslut föreskrift A7) har undantag lagts till i förbudet mot att framföra motordrivet fordon i form av att älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet tillåts. Dessa förändringar syftar till att underlätta för jakt och rörligt friluftsliv i området.

Ärendets handläggning

Mellanskog och Skogsstyrelsen tog upp ärendet för markägarens räkning då det framkom att det fanns naturvärden utanför det befintliga reservatet. Skogsstyrelsen hade inte möjlighet att skydda området och kontaktade Länsstyrelsen i oktober 2010. Länsstyrelsen fältbesökte området och gjorde i november 2010 bedömningen att området kunde inkluderas i befintligt naturreservat. Olika gränsförslag diskuterades under 2011, då alla de berörda markägarna kontaktades och samtliga var positiva till reservatsbildningen. Naturvårdsverket godkände området för naturreservatsbildning i januari 2012. Värderingen utfördes i mars 2012 av Anders Nyberg på Forum Fastighetsekonomi och konsultfirman N.A. Stefansson AB skötte sedan förhandlingen.

Förbudet mot att avverka träd eller buskar, eller att ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörda fastigheter. Överenskommelse om ersättning enligt 34 §

förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Förslag till beslut och skötselplan skickades på remiss till sakägare, myndigheter och andra berörda den 27 februari 2014. Följande synpunkter inkom:

- Skogsstyrelsen ser positivt på utökningen av det befintliga reservatet för bevarandet av unika naturmiljöer i skogslandskapet. Reservatet som ligger lättillgängligt i bygden med stig in i området och raststuga möjliggör för allmänheten att bli informerad om betydelsen av att bevara intakta naturskogar.
- Gävle kommuns byggnads- och miljönämnd är positiva till förslaget och håller med i bedömningen att reservatsbildningen inte strider mot kommunens markanvändningsplanering eller andra allmänna intressen.
- Sveriges geologiska undersökning (SGU) har inga synpunkter på utvidgningen. De angav dock att de saknade en kort sammanfattning av områdets geovetenskapliga förhållanden, vilket har lagts till i skötselplanens beskrivande text.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 1 § andra stycket miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § första stycket miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken, följer att det i beslutet ska anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet. Enligt paragrafens tredje stycke får länsstyrelsen meddela beslut om nya inskränkningar eller nya skäl för naturreservat om det behövs för att uppnå syftet med skyddet.

Enligt 7 kap. 6 § miljöbalken får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång om det behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 4-6 §§, om det finns synnerliga skäl.

Enligt 7 kap. 30 § första stycket miljöbalken jämfört med 22 § första meningen förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. får länsstyrelsen meddela föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet.

Utredningen i ärendet

Beskrivning av området

Naturreservatet ligger i östra Gästrikland i ett kustnära, flackt och blockrikt område norr om Bergby. Skogen utgörs av barrblandskog på stenbunden, delvis storblockig moränmark, med inslag av små våtmarker och tidvis vattenfyllda sänkor.

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

De största naturvärdena ligger inom den ursprungliga delen av reservatet där skogen är 200-260 år gammal. I den sydvästra delen av det ursprungliga reservatet dominerar tallskog av torr hällmarksartad typ, medan det i den nordöstra delen är granskog av frisk typ som dominerar. På ett klapperstensfält finns ett lindbuskage. Torrträd, högstubbar och lågor förekommer rikligt och enstaka brandstubbar vittnar om tidigare bränder. Kärlväxtfloran är fattig men representativ för hedartad barrskog. Arter knytta till orörda naturskogar förekommer, såsom talticka och lunglav, samt tretåig hackspett, spillkråka, tjäder och järpe.

De områden som reservatet utvidgas med i och med detta beslut består även dessa av olikåldrig barrblandskog på småkuperad bitvis blockig mark. Utvidgningen i nordväst utgör en något svag nyckelbiotop och består av grandominerad skog med inslag av framförallt asp, men även tall och björk. Det är en relativt jämn trädålder i området, de flesta träd är något över 100 år gamla, med inslag av enstaka granar och tallar som uppskattningsvis är ca 150 år. Relativt mycket död ved förekommer, framförallt i form av självgallrad liggande granved. Det finns även ett slående stort inslag av asp i hela området.

Naturvärden i den sydöstra utvidgningen förekommer framförallt i form av 200-åriga tallöverståndare som finns spridda över området. Det förekommer även äldre granar och lövträd, björk, asp och sälk. På några ställen finns det

mindre våtmarker och vattenansamlingar runt vilka det växer klibbal. Död ved förekommer i sparsam mängd, främst i form av lågor och högstubbar.

Andra sakförhållanden av betydelse för beslutet

Hådells gammelskog ingår i det europeiska nätverket Natura 2000 som upprättats med ledning av direktiv från EU. Gränsen för Natura 2000-området (Hådells gammelskog SE0630033) sammanfaller med den tidigare avgränsningen av reservatet, och de utvidgningar som nu görs ligger alltså utanför det utpekade Natura 2000 området. Utvidgningen kan dock ändå bidra till att säkerställa bevarandet av de utpekade naturtyperna och vara av vikt för att bibehålla en god bevarandestatus för de inkluderade naturtyperna.

Området ligger inom den skogliga värdetrakten Skärjån-Kusön som i ”Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län” är en utpekad värde-trakt för torr barrblandskog. Länsstyrelsen bedömer att naturvärdena i området är höga jämfört med de annars hårt brukade skogarna i Gästrikland.

Området behöver skyddas för att tillgodose behovet av orörda skogsområden och för att bevara skogslevande djur och växter. Området bidrar därmed till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ”Levande skogar” och är ett bra exempel på den typ av områden som ska prioriteras enligt länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län (länsstyrelsens rapport 2006:19-21).

Initiativ från markägare är något som Länsstyrelsen ser positivt på och vill uppmuntra. Värdekärnan i det befintliga reservatet kan på detta sätt stärkas upp.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Motiv till ändringarna

Hådells gammelskogs naturreservat ligger inom värdetrakten Skärjån-Kusön, som är en utpekad skoglig värde-trakt i Gävleborgs läns strategi för formellt skydd av värdefulla skogar. Värde-trakterna ska användas som underlag för långsiktigt skydd av skog. Genom att koncentrera naturskyddet till utpekade fungerande trakter har man generellt sett större möjligheter att långsiktigt bevara arter och biotoper. Att utvidga Hådells gammelskogs naturreservat ligger därför i linje med länets strategi.

Ändringarna i föreskrifterna för naturreservatet motiveras med en anpassning till nu gällande lagstiftning och riktlinjer. Flera föreskrifter har förtydligats och gjort mer utförliga, för att vidhålla och säkerställa syftet med reservatet.

De föreskrifter som innebär en skärpning mot tidigare beslut är: mineralutvinning förbjuds (A6), förbud mot att sätta upp tavla, affisch, plakat, skylt eller göra inskrift (A9) samt att utan länsstyrelsens tillstånd upplåta mark för organiserade tävlingar eller militära övningar (A11 och C8). Det är även förbjudet att plantera in eller sätta ut växt- eller djurart (A10). Dessa har lagts till för att förhindra skador och slitage på naturmiljön inom naturreservatet och för att upprätthålla syftet med reservatet. Ytterligare inskränkningar, dvs. tillägg av föreskrifter eller förstärkning av gällande föreskrift enligt 7 kap. 5 § andra stycket eller 7 kap. 6 § miljöbalken, hanteras med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken och utan krav på synnerliga skäl.

De lättnader som har gjorts är borttagande av förbud att göra upp eld (C2) och att tälta (tidigare C3). Eldning är nu tillåten på anvisad plats med medtagen eller tillhandahållen ved. Ett undantag från förbudet att använda motordrivna fordon (tidigare A7) då det gäller älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet har även lagts till. Dessa lättnader syftar till att underlätta för jakt och friluftsliv i området. Naturreservatet är viktigt för rekreation och rörligt friluftsliv, vilket redan i tidigare beslut är en del av syftet med reservatet. Länsstyrelsen bedömer att dessa lättnader inte medför några negativa effekter på naturmiljön utan enbart har en positiv effekt för allmänheten.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7 § helt eller delvis upphäva beslut som den har meddelat enligt 7 kap. 4-6 §§ om det finns synnerliga skäl. Mildringar av någon föreskrift, t.ex. genom att införa undantag från den, kan betraktas som ett upphävande och förutsätter följaktligen att synnerliga skäl finns. Synnerliga skäl kan anses föreligga i detta fall eftersom det tidigare beslutet ersätts av detta beslut vilket innebär ett motsvarande och även delvis starkare områdesskydd. Föreskriften som har mildrats (A7) anses inte vara nödvändig för att uppnå/tillgodose syftet med reservatet. Kravet på synnerliga skäl kan även anses vara uppfyllt eftersom det nya beslutet i allt väsentligt överensstämmer med tidigare gällande beslut. Lättnaden som görs i den tidigare gällande föreskriften för reservatet kompenseras också genom att reservatet i och med detta nya beslut utökas och blir större till ytan. Vid upphävande av ordningsföreskrifter beslutade enligt 7 kap. 30 § miljöbalken krävs inga särskilda kvalifikationskrav.

Bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Det är därför enligt länsstyrelsens bedömning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas

som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken. Att så sker bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenområdena enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Enligt Gävle kommuns kommuntäckande översiktsplan (antagen 1990-11-26) ingår naturreservatet i ett område som markeras som skogsmark. I översiktsplanen skriver man att kommunen i samverkan med skogsbruket och Länsstyrelsen närmare ska utreda inom vilka av dessa områden som särskilda åtgärder krävs, med hänsyn till naturvården, kulturmiljövården och friluftslivet. Länsstyrelsen gör därför bedömningen att bildandet av naturreservatet inte motverkar intentionen i översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och för allmänheten är så stora att de överväger de negativa effekterna som kan uppstå för allmänheten och för berörda fastighets- och sakägare.

Enligt länsstyrelsens mening är föreskrifterna anpassade till naturreservatets syfte och bevarandevärdena i området.

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas genom förbudet/inskränkningen, och den belastning som förbudet/inskränkningen har för den enskilde. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som gjorts i rätten att använda mark- och vattenområden är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som krävs för att uppnå syftet med naturreservatet. Länsstyrelsen har beaktat proportionalitetsprincipen.

Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte (7 kap. 26 § miljöbalken). Enligt 7 kap. 7 § sista stycket miljöbalken gäller att beslut om dispens får meddelas endast om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning på naturreservatet eller på något annat område.

Länsstyrelsen ska bedriva tillsyn över naturreservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Av 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken följer bland annat att det kan medföra straffansvar att orsaka skada i eller bryta mot föreskrift som meddelats för ett naturreservat. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom naturreservatet syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6 och 10 §§ skogsvårdslagen (1979:429) ska inte tillämpas inom naturreservatet.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 7.

Beslut i ärendet har fattats av landshövdingen Barbro Holmberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschefen Ann Gudéhn, juristen Ann-Charlotte Nyman, biologen Pernilla Hansson, skötselhandläggaren Rie Stagegaard och biologen Ida Svartholm, varav den sistnämnda har varit föredragande.

Barbro Holmberg

Ida Svartholm

Bilagor:

1. Beslutslista
2. Översiktslista
3. Skötselplan
4. Föreskriftslista
5. Fastigheter och markägare
6. Sändlista
7. Hur man överklagar

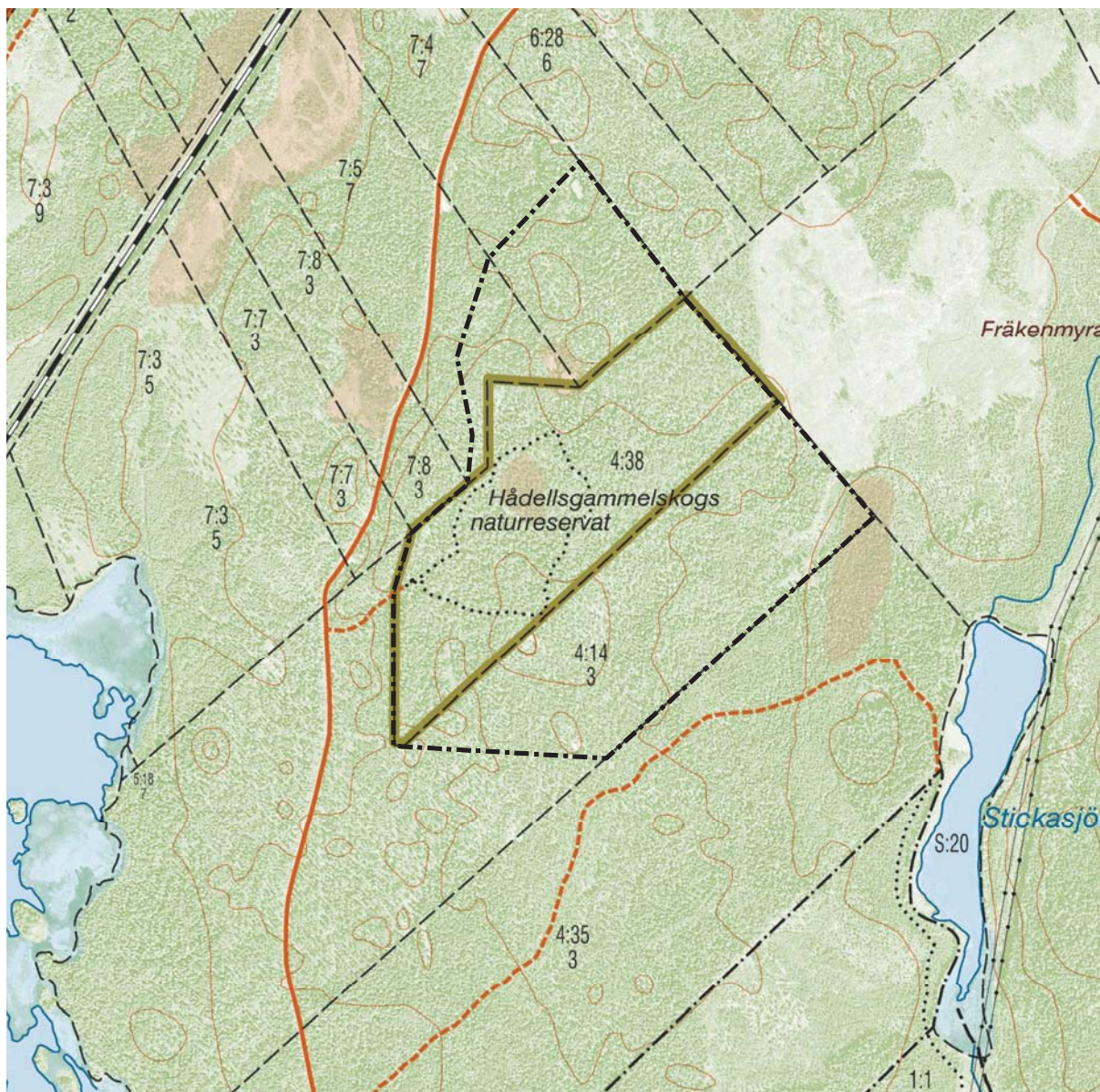
Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2014-06-16

Dnr 511-6603-2011
61-228

Bilaga 1

Hådells gammelskogs naturreservat Beslutskarta

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Centrumkoordinater N: 6759894 E:611609

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

© Lantmäteriet

Beslutskarta för Hådelsgammelskogs
naturreservat
Gränsen är ännu inte inmätt i fält

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

010-225 10 00

Faxnummer

010-255 11 50

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se

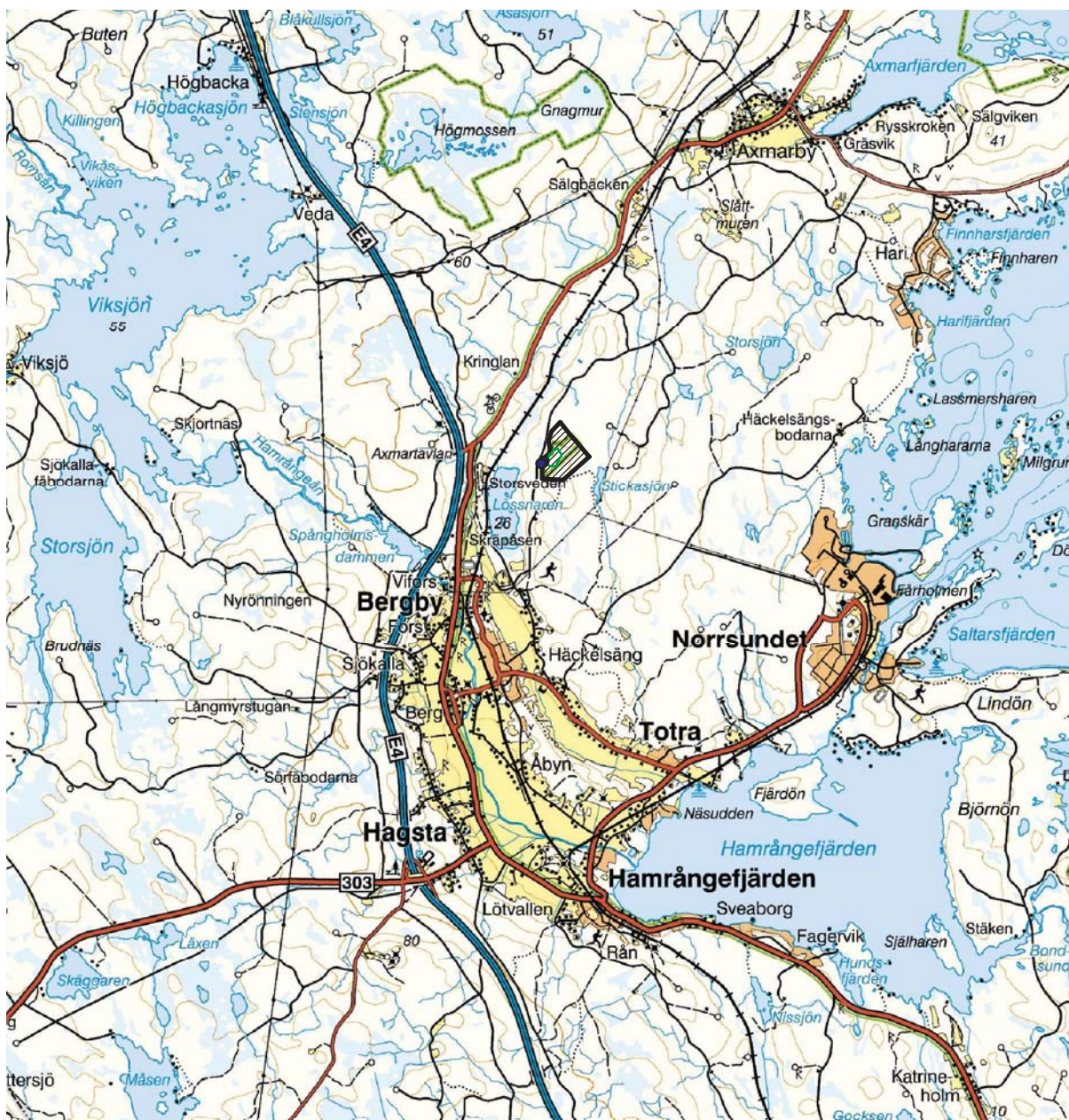

Tillhör beslut
2014-06-16

Dnr 511-6603-2011 Bilaga 2
61-228

Länsstyrelsen
Gävleborg

Hådells gammelskogs naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater N: 6759894 E: 611609

Skala 1:100 000

 Hådells gammelskogs naturreservat

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010-225 10 00	010-255 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

Naturvårdsenheten

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR HÅDELLS GAMMELSKOGS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

I skötselplanen anges målen med naturreservatet och de ska ligga till grund för dess vård och skötsel. Naturreservatet ska utmärkas genom förvaltarens försorg enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

1. Beskrivning av bevarandevärdena

1.1 Administrativa data

Objektnamn	Hådells gammelskogs naturreservat
NVR-id	21-2000704
Län	Gävleborg
Kommun	Gävle
Arealer (från VIC Natur):	Total areal 35 ha Därav landareal 35 ha Produktiv skogsmark 34,3 ha Naturskog* ca 30 ha *Areal från Länsstyrelsens naturskogsinventering
Naturtyper enligt Natura 2000: 9010 - Västlig taiga 91D0 - Skogbevuxen myr 7140 - Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	 13,9 ha 0,5 ha 0,1 ha
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer	 Skog Barrblandskog Död ved, gamla och grova träd.

Växt- och djursamhällen	Arter knutna till gammal, naturskogsartad skog. Fåglar, vedsvampar, mossor, lavar.
Arter (rödlistekategori enl. Gärdenfors (2010) och * = arter upptagna på bilaga 1 i Fågeldirektivet, Natura 2000)	Tallticka, <i>Phellinus pipi</i> , NT Lunglav, <i>Lobaria pulmonaria</i> , NT Tretåig hackspett, <i>Picoides tridactylus</i> * Spillkråka, <i>Dryocopus martius</i> * Tjäder, <i>Tetrao urgogallus</i> * Järpe, <i>Bonasa bonasia</i> *
Friluftsliv	Upplevelse, friluftsliv, rekreation
Bebyggelse och anläggningar	Raststuga

1.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Större delen av reservatet utgörs av skogsmark och saknar tydliga spår av modernt skogsbruk. Vissa tecken på tidigare skogsbruk i form av stubbar efter dimensionsavverkningar finns i några delar av reservatet. Hådells gammelskog har stor betydelse som ett av de få äldre skogsområdena i kommunen som har fått utvecklas fritt.

1.3 Områdets bevarandevärden

1.3.1 Biologiska bevarandevärden

De största naturvärdena ligger inom den ursprungliga delen av reservatet där skogen är 200-260 år gammal. I den sydvästra delen av det ursprungliga reservatet dominerar tallskog av torr hållmarksartad typ, medan det i den nordöstra delen är granskog av frisk typ som dominerar. På ett klapperstensfält finns ett lindbuskage. Torrträd, högstubbar och lågor förekommer rikligt och enstaka brandstubbar vittnar om tidigare bränder. Kärnväxtfloran är fattig men representativ för hedartad barrskog. Arter knytta till orörda naturskogar förekommer, såsom tallticka och lunglav, samt tretåig hackspett, spillkråka, tjäder och järpe. Inslag av små våtmarker och tidvis vattenfyllda sänkor bidrar till ett omväxlande skogslandskap.

De områden som reservatet utvidgas med i och med detta beslut består även dessa av olikåldrig barrblandskog på småkuperad bitvis blockig mark. Utvidgningen i nordväst utgör en något svag nyckelbiotop och består av

grandominerad skog med inslag av framförallt asp, men även tall och björk. Det är en relativt jämn trädålder i området, de flesta träd är något över 100 år gamla, med inslag av enstaka granar och tallar som uppskattningsvis är ca 150 år. Relativt mycket död ved förekommer, framförallt i form av självgallrad liggande granved. Det finns även ett slående stort inslag av asp i hela området.

Naturvärden i den sydöstra utvidgningen förekommer framförallt i form av 200-åriga tallöverståndare som finns spridda över området. Det förekommer även äldre granar och lövträd, björk, asp och sälk. På några ställen finns det mindre våtmarker och vattenansamlingar runt vilka det växer klibbal. Död ved förekommer i sparsam mängd, främst i form av lågor och högstubbar.

1.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

I den nya delen av reservatet, precis intill den gamla reservatsgränsen, finns en fornlämning (Hamränge 472). Det är en boplatz från stenåldern som syns som gropar i klapperstensfältet. Boplatzområdet består av 6 boplatzgropar, varav 5 av boplatzgroparna ligger i linje.

1.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Inga speciella geovetenskapliga bevarandevärden är kända inom reservatet. Reservatet ligger mitt i en (förhållandevis) liten skärva av en kvart-fältsplatsrik sedimentär bergart innehållande sandsten, gråvacka mm., från den svekokarelska orogenesen. Jordarten utgörs av blockrik till storblockig morän och innefattar också delar av en yta med svallsediment bestående av grus-block.

1.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är av stort intresse för friluftslivet. Hela området har en tilltalande landskapsbild och har goda förutsättningar för att vara av lokal betydelse som strövområde. En raststuga i form av en kopia av en gammaldags skogsarbetarkoja är uppförd i reservatet. Från kojan utgår en stig i en slinga genom den skyddade skogen. De torrare hållskogspartierna är känsliga för slitage och den befintliga stigen bör därför underhållas och vara väl markerad så att allmänheten utnyttjar denna och slitaget på den känsliga marken minimeras.

1.4 Källförteckning

- Beslut om bildande av naturreservatet Hådells gammelskogs Naturreservat, 1999, dnr 231-258-99, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Beslut om bildande av naturreservatet Hådells gammelskogs Naturreservat, 1988, dnr 11.121-903-87, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Bevarandeplan Natura 2000 – Hådells gammelskog, 2005, dnr 511-7908-05, Länsstyrelsen i Gävleborg

- Värdefull natur i Gävleborg, 1997, Rapport 1997:12, Länsstyrelsen i Gävleborg
- Strategi för formellt skydd av skog i Gävleborgs län, 2006, Rapport 2006:19-21, Länsstyrelsen i Gävleborg
- SGUs databas, www.sgu.se

PLANDEL

2. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Naturreservatet är indelat i 2 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Skog och våtmark med fri utveckling.
- 2: Information och friluftsliv.

Skötselområde 1: Skog och våtmark med fri utveckling

Områden och naturtyper som gammal granskog och annan naturskog som inte behöver skötsel. Hådells gammelskog är ett äldre skogsområde som får utvecklas fritt mot urskog.

Målbild

Barrskogen utvecklas fritt genom intern dynamik och blir gradvis alltmer naturskogsartad genom att mängden död ved, gamla träd etc. tilltar. Arealerna av angivna naturtyper förändras mycket lite och enbart som en följd av naturliga processer.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av naturskogar som uppfyller kvalitetskraven för västlig taiga (9010) är konstant eller ökar. Enligt nuvarande uppgifter finns 13,9 ha västlig taiga i naturreservatet.

Skötselåtgärder

Inga skötselåtgärder är för närvarande planerade i området. Naturvärdena kvarstår eller förstärks genom fri utveckling. I framtiden kan det vid förändrade förhållanden bli aktuellt att utföra skötselåtgärder som syftar till att bevarandemålen uppfylls.

Skötselområde 2: Information och friluftsliv

En mindre väg leder till reservatet och där vägen ansluter till reservatsområdet finns en raststuga i form av en gammaldags skogsarbetarkoja som är öppen för allmänheten. En markerad stig går igenom området. Stigen är markerad för att underlätta allmänhetens vistelse i området och samtidigt kanalisera besöken.

Bevarandemål:

- Naturreservatets gränser ska vara tydligt markerade.
- En väl underhållen informationsskylt med beskrivning av naturreservatet ska finnas.
- Raststuga, eldplats och stig ska vara väl underhållna.

Skötselåtgärder:

Markering av områdets gränser och uppsättning och underhåll av ny informationsskylt. Befintlig stig röjs och underhålls. Raststugan underhålls och en eldplats iordningställs och underhålls.

3. Uppföljning

Mer information om Länsstyrelsens uppföljning finns i ”Uppföljning av skyddade områden i Gävleborgs län - policy och översiktlig plan, 2012” (utifrån riktlinjer beslutade av Naturvårdsverket: rapport 6397 ”Uppföljning av skyddade områden i Sverige, Naturvårdsverket 2010”).

3.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsens personal eller andra av länsstyrelsen anlitade entreprenörer ansvarar för dokumentation och rapportering till länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts. Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

3.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 6:e år för:

- Gränsmarkeringar
- Informationsskylt
- Stig
- Rastplats (stuga och eldplats)

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs var 12:e år för:

- Utbredning av naturtyper (areal)

Uppföljning av areal görs inom Gävleborgs läns samlade uppföljning av skyddade områden, enligt fastställd policy och översiktlig plan.

4. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Markering och underhåll av reservatets gränser	Initialt och därefter vid behov	Naturreservatets gränser	1	Skötselanslaget
Ny informationsskylt sätts upp och underhålls	Initialt och därefter vid behov	Se karta sidan 7	1	Skötselanslaget
Underhåll av stig och raststuga	Vid behov	Se karta sidan 7	3	Skötselanslaget
Iordningställa och underhålla eldplats	Initialt och därefter vid behov	I anslutning till raststugan	2	Skötselanslaget

5. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare, men bör löpande ses över och revideras vid behov. Om inte tidigare så kan det vara lämpligt att skötselplanen revideras om 15 år.

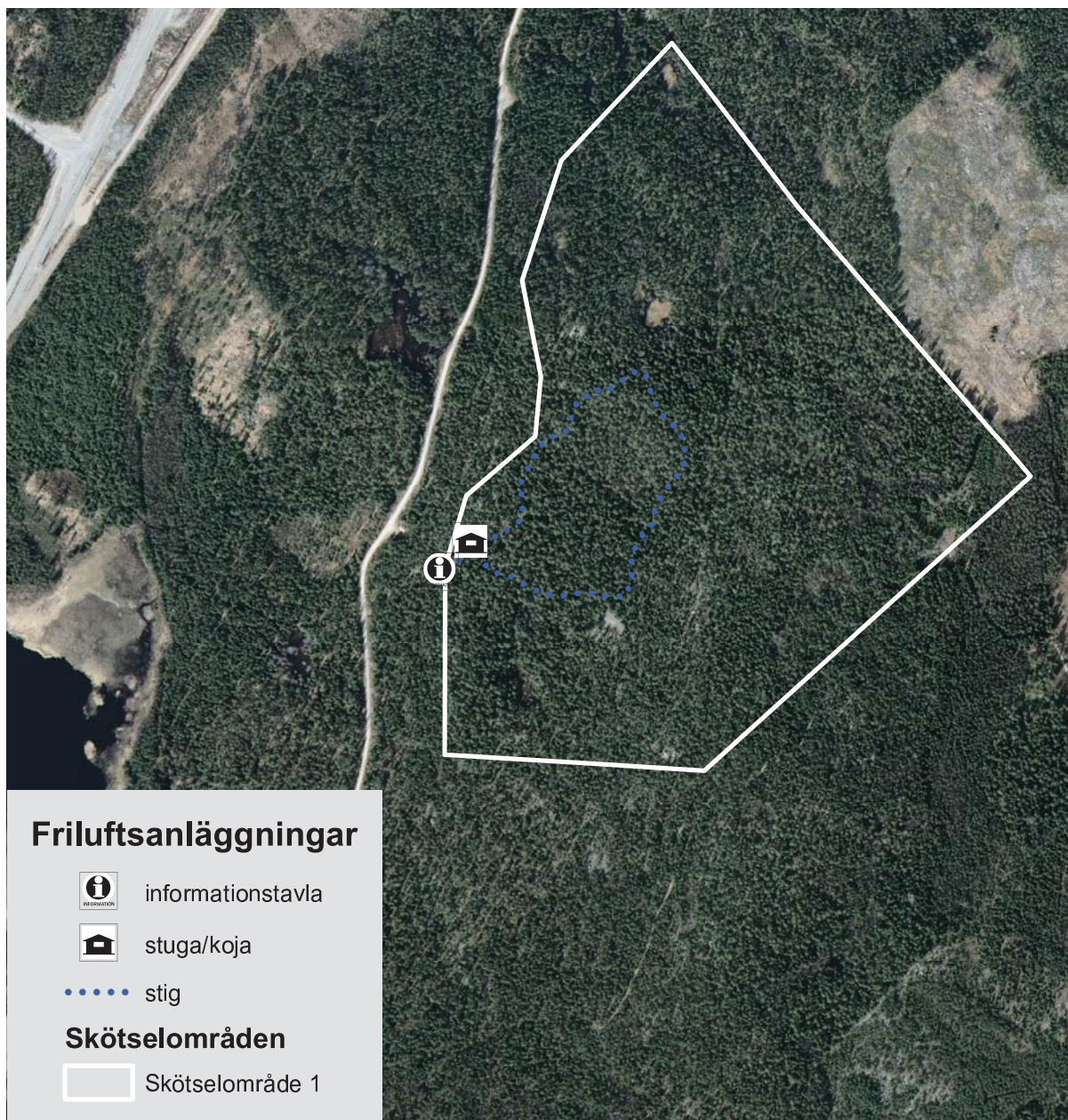

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör skötselplan
2014-06-16

Dnr 511-6603-2011 sida 7 (7)
80-221

Hådells gammelskogs naturreservat Skötselkarta

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:8 000

Karta tillhörande skötselplan för Hådells gammelskogs naturreservat

Gränsen är ännu inte inmätt i fält

Centrumkoordinater N: 6759894 E: 611609

0 50 100 200 300 400 500 Meters

© Lantmäteriet

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	010 - 225 10 00	010 - 225 11 50	gavleborg@lansstyrelsen.se

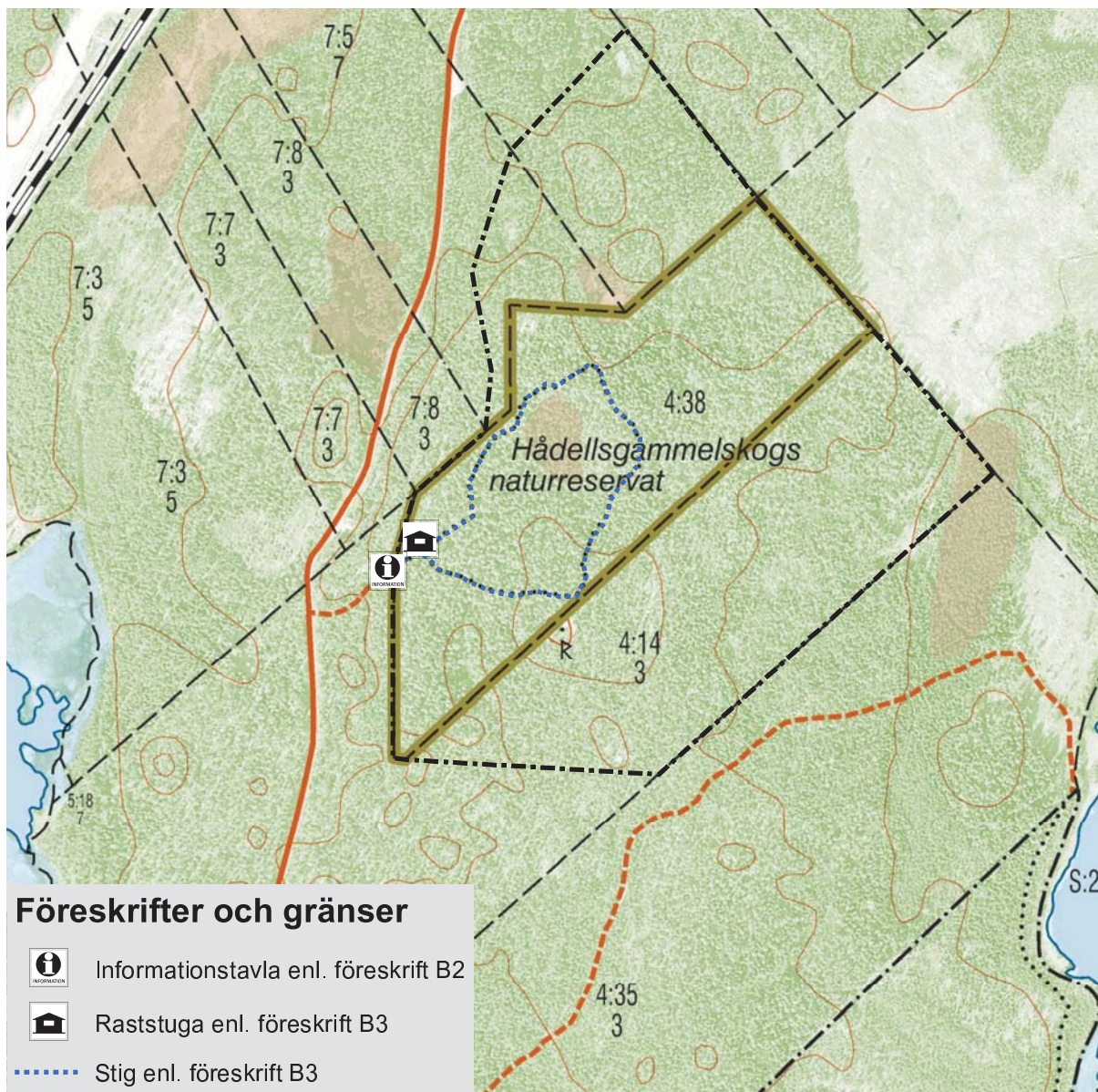

Länsstyrelsen
Gävleborg

Tillhör beslut
2014-06-16

Dnr 511-6603-2011 Bilaga 4
80-221

Hådells gammelskogs naturreservat Föreskriftskarta

Postadress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

Besöksadress

Borgmästarplan

Telefon

010-225 10 00

Faxnummer

010-255 11 50

E-post adress

gavleborg@lansstyrelsen.se